

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 80.

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, če-
trtek in soboto

Ljubljana, sobota 18. julija 1936

Cena posamezni
številki Din 1.50

Zapravljen kapital

Ne ljubimo zvonjenja po toči in brezplodnega uganjanja, kaj bi vse moglo biti, če ne bi napravili te ali one napake, toda včasih je le potreben pogled nazaj, ker se samo na ta način jasno vidi, kaj je treba storiti, da se storjene napake ne ponove več.

Zato je dobro, da včasih tudi pogledamo nazaj, kakšen je bil položaj nas Slovencev, ko smo vstopili v Jugoslavijo in kakšen je danes, ko smo tudi mi sodelovali pri izgradnji Jugoslavije. In če smo objektivni in če si nočemo olepšavati slike, potem moramo konstatirati predvsem to, da smo skoraj čisto zaigrali ugled in kredit, ki smo ga uživali v vsej Jugoslaviji. Velike stvari je takrat vsa Jugoslavija pričakovala od nas in vsi so bili prepričani, da bomo mi tisti, ki bodo z dejanji pokazali, na katero pot mora kreniti Jugoslavija, da postane moderna in v vsakem pogledu dobro upravljana država. Velik čas je bil takrat moč za nas Slovence, mi pa smo se žal pokazali le kot majhni ljudje, ki smo tudi v Jugoslavijo prinesli vse svoje malenkostne spore. In zaradi teh sporov smo pozabili na svoje poslanstvo, na svoje naloge in tudi na svoje lastne interese. Od vsega početka in vse do današnjega dne so nam bili ti spori najvažnejši in zato je padel naš kredit, zato se je manjšala naša veljavnost iz leta v leto. Mesto da bi z enotnim nastopom ne le utrdili lastno pozicijo, temveč dali tudi drugim vzpodbuden primer za spoznavno in konstruktivno delo, smo se zagrizli v medsebojne spore in zaradi njih izgubili vse.

In ko so drugi še upali v nas, smo bili mi tisti, ki smo z medsebojnim obtoževanjem uničili lepo sliko o Sloveniji in iskali pri drugih pomoči za svoje medsebojne prepire. Namesto da bi si priborili mesto arbitra v sporu glede bodoče ureditve Jugoslavije, smo prosili druge, da so razsodniki v naših, včasih že skrajno malenkostnih sporih. Posledica vsega tega ni bila le, da je padla naša politična moč, temveč tudi naša gospodarska sila, kar se je zlasti pokazalo v našem denarništvu. Kapitalno najmočnejši smo bili ob zedinjenju, danes pa ne vlada nikjer tako veliko mrtvilo ko na slovenskem denarnem trgu. Velikanske razvojne možnosti so nam bile odprte ob zedinjenju in prve dni je tudi že kazalo, da jih bomo znali izrabiti, toda le prekmalu se je izkazalo, da za to še nismo bili zreli in tako so ostale vse te razvojne možnosti neizkoriščene.

Nikakor pa ne kaže, kakor da bi nas vse te težke izkušnje tudi že izučile, temveč je nasprotno zelo velika nevarnost, da bomo tudi v bodoče videli svojo glavno nalogo le v reševanju svojih domačih nesoglasij. Menda se nas je v tem pogledu že popolnoma oprijela naravnost neozdravljiva trmoglavost. Še zadnje ostanke svojega nekdanjega kapitala pa bomo zapravili, če se ne rešimo te trmoglavosti.

In ni pravega upanja, da bi se te trmoglavosti rešili, če ne bomo gospodarski stanovi v večji meri ko dosedaj vplivali na naše javno življenje. Kajti ni mogoče drugače preiti čez vse naše notranje spore, kakor da se stalno opozarja na vsa ona vprašanja, ki so življenjske važnosti za vse Slovence, pa naj

pripadajo tej ali oni politični skupini, temu ali onemu svetovnemu naziranju. Nikjer pa se ti skupni interesi ne pokažejo tako ko v gospodarskih vprašanjih.

Vsi Slovenci brez izjeme smo zainteresirani na tem, da priborimo našemu lesu zopet reden izvoz. Vsi Slovenci smo zainteresirani na tem, da pridemo do svoje železniške zveze z morjem, da bo Slovenija prepletena z modernimi avtomobilskimi cestami, da bo naša denarno združništvo zopet naš ponos, da bodo naši denarni zavodi zopet redno poslovali, da se bo z javnimi in drugimi deli poživila naša gradbena delavnost, da bo napredovala industrializacija

Slovenije in da bo postalo bolj plodonosno tudi naše kmetijstvo. Velik gospodarski program, vreden največjih naporov, nastaja tako pred nami in za ta program bi se morali vsi zediniti v složnem in vztrajnem delu, pa bi pod ugodnimi posledicami tega dela tudi videli vse naše sedanje medsebojne spore v pravi perspektivi. Videli bi, za kako malenkostne stvari smo se dostikrat borili in kako smo zaradi praznih reči zapravljali kapital in sile.

Novo zaupanje pa bi navdalo zopet vse naše ljudi, ko bi videli, da ima Slovenija svoj realni gospodarski program in da ta program tudi izvaja. Tudi če bi bil le del

tega programa uresničen, bi bil za vse nas materialni položaj znatno olajšan, s tem pa tudi že dvignjena naša moč, da bi lažje izvedli tudi druge dele programa. V ljudstvu samem pa bi z oživljenjem zaupanja dobili tudi tako silno moralno podporo, da bi se moglo z lahkoto izvesti tudi stvari, ki se zde danes utopične.

Velika naloga gospodarskih stanov je, da postavijo ta naš skupni in veliki gospodarski program ter da ustvarijo tudi bazo, ki je potrebna za izvajanje tega programa. In zopet bo začel rasti slovenski kredit in zopet si bomo mogli pridobivati nazaj ugled, ki smo ga zapravili.

zem, ki je mislil, da Italija tujega uvoza ne bo mogla pogrešati, kot najbolj napačen.

5. Zmaga italijanskega orožja in nacionalni odpor sta ustanovila tudi nov imperij. Kolonialno gospodarstvo s svojimi sredstvi in novimi možnostmi dviga narodno gospodarstvo Italije in ustvarja nov sistem, s katerim Italija tudi že računa.

6. Nahajamo se torej na meji novega gospodarskega napredka Italije in nove trgovinske dobe v Evropi. Hitro napredovanje italijanske avtarkije ni bajka, temveč solidna resničnost.

Zunanja trgovina Italije se zato ne sme kakor doslej razvijati kot avtonomna gospodarska aktivnost, temveč kot funkcija produktivne ekonomije ter splošnih nujnosti italijanskih nacionalnih zahtev.

Smer italijanske zunanje trgovine z drugimi državami more zato biti samo naslednja:

Kdor hoče prodajati v Italijo, ta mora:

1. kupovati v Italiji in 2. ne sme trmoglavost vztrajati na tem, da dobavlja Italiji nepotrebno blago ali pa blago, ki ga že proizvaja italijansko kmetijstvo ali italijanska industrija.

Načelo popolnega ravnovesja v zamenjavi blaga vlada danes in določa trgovinsko politiko Italije. To načelo ni revolucionarno, temveč pravilno in potrebno. Ze pred Italijo so ga uporabljale druge države in sedaj ga mora po dobi skrajnega liberalizma, ki so ga zrušile sankcije 50 držav, izvajati tudi Italija. To načelo mora obvladati bodočo trgovinsko politiko Italije in druge države bodo mogle zopet priti v dobre trgovinske odnose z Italijo le, če bodo pokazale svojo pripravljenost, da to načelo izvajajo.

K tem izvajanjem italijanskega novinarja pa je treba še dostaviti, da bo Italija še nadalje razlikovala med sankcionističnimi in nesankcionističnimi državami, v kolikor bo to seveda tudi mogla. Toda pri uvozu surovin in njej potrebnega materiala bo to načelo le težko vzdrževala in sklenjeni sporazum med Romunijo in Italijo glede plačila romunskih zamrzlih terjatev z italijanskimi dobavami orožja dokazuje, da je morala Italija že sedaj pretrgati s tem načelom. Pač pa bodo zaradi tega načela stari trgovinski odnosi obnovljeni le počasi in samo za nekaj predmetov tudi v starem obsegu. Zato je računati s tem, da posledice sankcij še ne bodo prenehale kmalu.

Izdelava vodikovega peroksida v Jugoslaviji

V Podnartu na Gorenjskem gradi tvrdka Dr. ing. M. & C. A. Pogačnik obrat za izdelavo vodikovega prekisa (Hydrogenium peroxida). Obrat bo najmodernejše urejen, upošteva najnovejša anstvene in tehnične izsledke na tem področju. Kapaciteta obrata bo krila celotne potrebe Jugoslavije. S tem podjetjem se bomo osamosvojili in nam ne bo več potreba uvažati tega izdelka iz inozemstva. Kakor smo obveščeni bo izdelek v vsakem oziru ustrezal svojemu namenu, ker se bo izdeloval preki po istem sistemu, ki je preizkušen v Ameriki, Angliji, Nemčiji in Finski.

Socialno zavarovanje trgovcev je neodložljivo

Mora biti obvezno in izvedeno decentralistično

Ena glavnih zahtev jugoslovanskega trgovstva, in zlasti slovenskega, je tudi uvedba obveznega socialnega zavarovanja. Na zadnjem vsedržavnem kongresu je bila ta zahteva zopet krepko naglašena in v izvrstnem referatu predsednika Zveze trg. Združenj v Skopju Vojina Varošića tudi vsestransko utemeljena. Ni pa niti posebnih težav, da se to zavarovanje izvede, ker treba je dostaviti § 384. obrtnega zakona le nekaj besed in podlaga za obvezno izvedbo socialnega zavarovanja je podana. V drugi odstavek tega paragrafa, ki pravi, »da morejo združbe rokodelcev po razglasitvi uredbe o socialnem zavarovanju uvesti zavarovanje za bolezen, onemoglost, starost, smrt in nezgode«, je treba dostaviti tudi besede »in trgovska združenja«, v naslednjem stavku pa določilo, da morajo tudi trgovci plačevati zavarovalni prispevek. S tem bi že bila podana podlaga za izvedbo socialnega zavarovanja trgovcev. Čisto z lahkoto bi se torej moglo ustreči eni temeljnih zahtev trgovstva.

A ne samo z lahkoto bi se moglo ustreči trgovcem, temveč tudi objektivni razlogi zahtevajo, da se tej zahtevi ustreže. Kajti današnje gospodarske razmere so tako težke, da je socialno zavarovanje edino sredstvo, da se vsaj do gotove mere zagotovi eksistenca trgovcev na stara leta. Vsi vidimo, kako propadajo danes tudi najbolj trdna trgovska podjetja in noben trgovec ni varen, da ne bi tudi njega mogla zadeti usoda. Zato je dolžnost slehernega trgovca, da svojo rodbino in sebe vsaj v skromni meri zavaruje za primer starosti in onemoglosti. Trgovstvo zato od te svoje temeljne zahteve ne more odstopiti, ker je ta njegova zahteva postala že njegovo eksistenčno vprašanje.

Samo akt pravičnosti pa je, če država tej zahtevi trgovstva ustreže. Za vse stanove se je država po brigala, le za trgovskega ni storila nič. Nasprotno mora trgovstvo konstatirati, da je država podpirala druge stanove v očitno škodo trgovstva. Spominjamo tu le na privilegije nabavljalnih združenj, omejnimo neenako obdačevanje industrijskih prodajal, popolno neupoštevanje trgovskih interesov pri uvedbi kmečke zaščite, zaradi katere so zamrzle celo blagovne terjatve trgovstva, itd. Tudi pri uvajanju raznih zaščitnih carin so

se interesi naše domače trgovine le silno malo upoštevali, dopustitev veleblagovnic in podpiranje raznih tujih podjetij pa je treba označiti naravnost kot sovražan akt proti trgovstvu. Samo pravičnost bi zato bilo, če bi država vsaj enkrat nekaj storila za trgovstvo in mu vsaj v najbolj skromni obliki honorirala njegovo zvesto plačevanje davkov. Tem bolj očitna je ta dolžnost države, ker ne bi uvedba socialnega zavarovanja državo nič veljala, temveč bi si trgovstvo to zavarovanje plačevalo samo.

Vse, kar zahteva trgovstvo od države je samo to, da se z zakonom določi obveznost socialnega zavarovanja trgovstva in da trgovski minister v soglasju s soc. ministrom že enkrat izda uredbo o izvedbi socialnega zavarovanja trgovstva. Načrt te uredbe je trgovstvo že davno izdelalo in ga tudi predložilo trgovinskemu ministru, da tudi s te strani ni nobene težave. Prav tako pa ni nobene težave, da se izvede socialno zavarovanje decentralistično.

Bodoči trgovinski odnosi z Italijo

Mnenje italijanskega časnikarja

Po odpravi sankcij zanima naše gospodarske kroge zlasti vprašanje, kako se bodo v bodoče razvijali naši trgovinski odnosi z Italijo. Naglasili smo že, da ni pričakovati, da bi Italija bila pri obnovi trgovinskih odnosov s sankcionističnimi državami popustljiva, temveč bo skušala tudi po odpravi sankcij izvajati svojo gospodarsko politiko, kakor jo je uvedla kot odgovor na izvajanje sankcij. To mnenje tudi v popolnem obsegu potrjuje članek, ki ga je objavil ugledni italijanski časnikar Virginio Gayda v »Giornale d'Italia«.

V tem članku pravi Gayda v glavnem naslednje:

Sankcije so pomenile gospodarsko blokado Italije, ki jo je Italija premagala, s tem da je uvedla v svojem gospodarstvu čisto nov sistem. Glavne točke tega sistema so bile naslednje:

1. Italija je poznala škodljivost pretirane nabave raznih luksuznih predmetov v tujini. Za časa sankcij se je navadila na manjšo uporabo teh predmetov, ker je

uvedla bolj varčno in bolj zmerno življenje.

2. Za časa sankcij pa so nastala tudi številna nova podjetja, v katerih so se začeli izdelovati predmeti, ki so se prej uvažali iz tujine. V ta podjetja so bili naloženi veliki kapitali in kmetijska ter industrijska delavnost Italije je danes mnogo večja, kakor pa je bila pred 18. novembrom 1935.

3. Vsiljena prekinitev trgovinskih odnosov Italije z drugimi državami, ki je bila posledica sankcij, je italijansko trgovino napotila v nove smeri in na nove trge. Velik del teh smeri se ne bo več izpremenil.

4. Italijanska obramba proti gospodarski blokadi je imela tudi to dobro posledico, da se je primanjkljaj v italijanski trgovinski bilanci znatno znižal in da se približuje Italija ravnovesju v trgovinski bilanci. Te pridobitve Italija nikakor neče žrtvovati in časi, ko je dosegla trgovinska pasivnost Italije tudi 2 in pol milijarde lir so minuli za vedno. Baš v tem pogledu se je izkazal sankcioni-

Naročnikom tedenske številke „Trgovskega lista“

Nekateri naročniki tedenske izdaje »Trgovskega lista« so mnenja, da plača naročnino zanje že njih združenje. To mnenje je zmotno in mora vsak naročnik plačati sam naročnino, to je 50 din za vse leto.

Upamo, da ne bo tako nezavednih trgovcev, ki ne bi plačali tega skromnega prispevka za svoje stanovsko glasilo. En dinar na teden za svoje stanovsko glasilo je pač tako malenkostna žrtev, da ni mogoč prav noben izgovor. Pa še na nekaj bi opozorili vse trgovce. Samo zasluga »Trgovskega lista« je, da so bili izdani prvi ukrepi proti davčni prostosti nabavljalnih zadrug in da je v tem pogledu prebit led. Odkrito pa moremo tudi reči, da bi bil položaj slovenskega trgovca mnogo bolj obupen, če ne bi bilo »Trgovskega lista«, ki je vedno krepko branil interese slovenskega trgovca, a tudi interese slovenskega gospodarstva. »Trgovski list« je že utrdil ugled slovenskega trgovca in ga bo v še večji meri, če bodo seveda tudi trgovci izpolnili v enaki meri svojo dolžnost do njega.

Ne samo za ugled svojega stanu, temveč tudi za zboljšanje svojega lastnega materialnega položaja dela zato trgovci, ki je zvest naročnik »Trgovskega lista«. Ni treba še to posebej poudarjati, saj vsa tradicija slovenskega trgovstva priča o njegovi zavednosti in tudi poštenosti. Zato je dosegel tudi »Trgovski list« v letošnjem letu lep napredek in zato je tudi njegov vpliv narastel. Da pa bo v še večji meri, je častna zadeva vseh zavednih slovenskih trgovcev.

Uradno poročilo o letalski nesreči

Včeraj so objavili listi uradno poročilo o vzrokih druge ljubljanske nesreče. Troje se konstatira v tem poročilu: 1. da so bile vremenske razmere, ko se je dogajala nesreča, ugodnejše, kakor pa so bile v večini dni meseca junija in julija; 2. da sta bila letalo in motor popolnoma v redu, in 3. da je bil pilot Jarošenko eden najboljših pilotov, kar smo jih imeli.

Po teh ugotovitvah pa pravi poročilo, da je do nesreče prišlo po nesrečnem naključju, posebno zaradi vremenskih razmer.

Odkrito izjavljamo, da tega poročila ne razumemo. Ali so bile vremenske razmere ugodnejše kot v drugih dneh, ko ni bilo nesreče, ali pa je nastala nesreča posebno zaradi vremenskih razmer?

In kakšno nesrečno naključje bi še moglo biti, če so bile vremenske razmere ugodnejše, letalo v redu, motor v redu in pilot izvrsten!

Ponavljamo, da te uradne razlage nesreče ne razumemo.

Ureditev plačilnega prometa z Italijo

Finančno ministrstvo je izdalo pod št. 33291/VII z dne 14. julija 1936 naslednji odlok:

Na predlog Narodne banke kr. Jugoslavije št. 145.658 in na podlagi čl. 9. pogodbe med državo in Narodno banko kr. Jugoslavije za izvrševanje zakona o denarju kraljevine Jugoslavije z dne 11. maja 1931 odločam:

1. da Narodna banka na podlagi avizov o izvršenih vplačilih na zbiralni račun pri Nacionalnem zavodu za zamenjavo s tujino v Rimu za v Italijo po 15. juliju 1936 izvoženo blago izdaja jugoslovanskim izvoznikom klirinške čerke v italijanskih lirah.

Izvozniki blaga v Italijo bodo mogli na prejšnji način prejete čerke realizirati na borzi za prodajo

domačim uvoznikom za 100% plačilo njihovih obveznosti za blago uvoženo iz Italije po 15. juliju 1936.

2. da Narodna banka za vse zneske, ki bodo vplačani na zbiralni račun pri Nacionalnem zavodu za zamenjavo blaga s tujino v Rimu, ki tudi za zneske, ki so že plačani za izvoženo blago v Italijo do zaključno 18. novembra 1935, izda domačim uvoznikom na podla-

gi aviza o izvršenih vplačilih klirinške nakaznice na italijanske lire.

Klirinške nakaznice se morejo realizirati s prodajo domačim uvoznikom blaga iz Italije, in sicer samo za plačilo 50% fakturnega zneska za blago, uvoženo do 18. novembra 1935.

Domači uvozniki morejo poravnati svoje obveznosti za blago, uvoženo iz Italije do 18. novembra

1935 s 50% nakupom klirinških nakaznic ali čekov na lire in s 50% vplačilom odgovarjajoče vrednosti v dinarjih na zbiralni račun pri Narodni banki.

3. Pooblašča se Narodna banka, da izda potrebna navodila za izvedbo teh transakcij v plačilnem prometu z Italijo.

Bančni in valutni oddelek naj izvrši ta odlok.

Rooseveltova vprašanja o Jugoslaviji

Ali gradimo avtomobilsko cesto od zapada na vzhod?

Ameriški predsednik Roosevelt ima navado, da ne daje novinarjem posebne interviewe, temveč da sprejme novinarje naenkrat ter jim odgovarja na njih vprašanja. Vsak novinar sme vprašati vse, kar hoče in ameriški novinarji se te pravice poslužujejo tudi v največji meri. Roosevelt z vso prostodušnostjo in le včasih dostavlja svojim pojaviteljem, da ta niso za javnost. Novinarji nato o teh vprašanjih tudi strogo molče. Vsak sme poročati o teh pogovorih predsednika Roosevelta prosto, le eno ni dovoljeno, da bi namreč novinar dobesedno navajal besede Roosevelta. Tako je vedno mogoče, da more Roosevelt popraviti poročilo novinarja, če to ne bi ustrezalo.

Sedaj je poslala beograjska »Politika« svojega posebnega dopisnika v Ameriko, da poroča o tamšnjih razmerah. Temu dopisniku se je posrečilo, da se je tudi mogel udeležiti enega teh razgovorov predsednika Roosevelta z novinarji. Sedaj opisuje v »Politiki« ta pogovor in navaja, kaj so vse spraševali ameriški novinarji. Ne-

kaj teh vprašanj naj bo navedenih tudi tu, ker kažejo, kako prosto morejo govoriti ameriški novinarji s predsednikom države. Kako mislite zmanjšati državni primanjkljaj? Ali boste imenovali novega poštneega ministra? Kaj nameravate storiti proti suši? Ali boste pomagali poplavljenecem? Kaj boste storili, da se dvignejo cene živini? Kakšni so vaši volilni načrti? Kako se bodo razvijali odnosi s Italijo? Tako in podobno so se glasila vprašanja novinarjev in na vse je odgovarjal Roosevelt z največjo odkritosrčnostjo.

Ko je bil ta pogovor z novinarji končan, pa je bil dovoljen dopisniku našega največjega lista še poseben intervju. Naš dopisnik je začel pripovedovati Rooseveltu, kako se v Jugoslaviji silno zanimajo za njegove gospodarske načrte, a ga je Roosevelt kmalu prekinil in mu sam postavil številna vprašanja. Med drugim ga je vprašal:

»Kakšne so zdaj razmere v Jugoslaviji? Ali se zboljšujejo? Kakšne so gospodarske razmere v primeri z lanskim letom? Kako kaže žetev?«

Ko mu je dal dopisnik nekatere odgovore, ga je Roosevelt vprašal:

»Kakšna je škoda od elementarnih nezd? Ali in v koliko more vplivati na cene pri nas? V koliko ste že napredovali z gradnjo velike avtomobilske ceste od zapada na vzhod? Koliko se dela na zboljšanje manjših cest v državi?«

Ni bistveno, kaj je jugoslovanski novinar odgovoril na ta vprašanja, pač pa so značilna sama vprašanja Roosevelta:

»V koliko ste že napredovali z gradnjo velike avtomobilske ceste od zapada na vzhod?«

To je vprašanje, ki je nam v največje zadoščenje, ker smo že nešteto krat opozarjali, kako nam je potrebna velika avtomobilska cesta, ki bi vezala glavna središča naše države. In da je takšna cesta tudi nujna državna potreba, dokazuje vprašanje Roosevelta kar najbolj jasno. Predsednik Amerike se zanima, če delamo avtomobilske ceste, menda se bodo tudi naši odgovorni in odločujoči činitelji začeli zanimati v večji meri, da dobi tudi Jugoslavija moderne avtomobilske ceste!

Nižje trgovsko šolstvo

Trgovsko šolstvo je razmeroma mlado. Razvilo se je kasno, v današnji obliki pred komaj sto leti. Z razvojem tehnike in poslovnega življenja pa se je naglo izgrajevalo ter se uspešno uveljavilo v zvezi humanističnim predstvom v konservativnih deželah.

Trgovsko šolstvo so oblikovali in še oblikujejo družbene okoliščine novega časa. Srednji in del novega veka je ob odločilnih vplivih plemstva in cerkve ustvaril svoj poseben humanistični tip srednje šole kot pripravnico za bogoslovje in vseučilišče. Trgovski naraščaj je ob tem togem enoobraznem šolstvu ostajal brez teoretske izobrazbe. Učila ga je skoraj izključno le praksa v velikih trgovskih poslovalnicah. Trgovska izobrazba, pridobljena v stoletni ostri tekmi, se je očuvala kot pomembna poslovna tajna in podedovala kot dragocena dediščina od rodu do rodu. Ta patriarhalni način trgovskega izobraževanja se je na mah izpremenil, ko je po uspešni francoski revoluciji prevzelo meščanstvo vodstvo in upravo države. V zvezi z gospodarskim liberalizmom angleškega kova in številnimi tehničnimi izumi nove dobe se je pričel zlati vek svobodnega trgovanja in z njim tudi silen razmah dotlej tolikanj preziranega trgovskega šolstva. Poleg humanistične gimnazije se pojavi sedaj realna srednja šola, na kateri dobe trgovski predmeti prvo začasno zaščito. Takšen poskus je bil z uspehom storjen konec devetnajstega stoletja na drž. realni gimnaziji v Berlinu. Podoben poskus je med tem pospeševalo reformatorsko delo vzgojitelja Basedowa. Znano je, da je obsegal učni načrt Basedowe Filantropina tudi trgovske predmete. Vzorna pa je postala trgovska učilnica v Lipskem okoli leta 1831., ki je združevala

praktični pouk trgovskih učencev z višjo teoretsko izobrazbo. Tako se je trgovsko šolstvo po predhodnem sožitju z realno srednjo šolo izoblikovalo v čisto strokovna učilišča.

V Nemčiji so se v teku razvoja ustalele 3 stopnje trgovskih šol: nižja trgovska šola, namenjena praktičnemu pouku trg. pomočnikov (gremialna šola), višja trgovska (dve, tri ali štiriletna) srednja šola, in visoka trgovska šola, ki jo je ustvarila najprej Amerika z znano School of Finance and Economy v Pensilvaniji.

Podobno je urejeno trgovsko šolstvo tudi v Franciji in pri nas. Vsak omenjenih treh tipov ima določen učni načrt in določeno področje. Osnovni tipi, pri nas takoj imenovane gremialne šole, vzgajajo skupno s pomočniško prakso dobre prodajalce na drobno. Trgovska srednja šola združuje enciklopedično splošno izobrazbo s trdno teoretsko trgovsko izobrazbo ter usposablja svoje absolvente za uspešno poslovno delovanje v večjih trgovskih podjetjih in bankah, industriji in v finančni državni upravi. Visoka šola trgovine pripravlja svoje slušatelje za vodilna mesta v veleprodajnih in državni finančni upravi.

Skorajda stoletna praksa je pokazala vse odlike pa tudi slabosti tako tipiziranega trgovskega šolstva. Med slabosti šteje poslovni svet v prvi vrsti dolgotrajnost študija na trgovinski srednji in visoki šoli kakor tudi njegov preveliki teoretski značaj, ki hoče nuditi poleg strokovne tudi splošno izobrazbo. Dalje predpisujejo trgovske srednje šole določeno starostno dobo, preko katere je vstop na nje izključen. Kar pa praktični poslovni človek pri absolventih trgovskih šol najbolj pogreša, je brezhibno obvladanje poslovnih

spretnosti, kakor sta strojepis in stenografija.

Sledeč praktičnim potrebam nagega poslovnega življenja, se je ustvaril tekom razvoja nekaj posebnih tip trgovskih šol, takoj imenovane enoletne trgovske šole ali tečajji. Te enoletne trgovske šole v Franciji cours professionnels, cours commerciales, v Nemčiji Handelskurse, Einjährige Handelsschulen, so z osredotočenim trgovskim poukom skrajšale učno dobo na eno leto. Tu vzgajajo v prvi vrsti izvežbano in praktično naglo uporabljivo pisarniško osebje. Ta oblika trg. šolstva je od vseh najbolj gibčna in razen gremialnih šol najbolj praktično usmerjena. Kot čisto trgovska šola je brez predmetov splošne izobrazbe, iz poslovnega vidika takorekoč brez balasta. Tudi je strokovni pouk docela praktičen brez teorije: učenec naj se nauči predmete že v šoli, kjer se naj dela kar najbolj intenzivno. Velika pozornost se posveča zlasti kontorskim spretnostim. Enoletna trgovska šola ne predpisuje niti starostne dobe niti prejšnje izobrazbe. Pouku slede učenci različne starosti in različne prejšnje izobrazbe, ker je pouk individualen in čisto praktično usmerjen.

Enoletne trgovske šole so pokazale v teku svojega delovanja lepe uspehe. Seveda mora taka enoletna trgovska šola ustrezati trem zahtevam: biti mora pod ostro drž. kontrolo; zlasti se morajo vršiti zaključni izpiti pod nadzorstvom ministrskih odposlancev. Pouk mora biti poverjen strokovnim močem, profesorjem z visokošolsko strokovno izobrazbo. In kar je najpomembnejše: šola mora vzdrževati kaka javna korporacija, ki ji ne gre za trgovski dobiček, marveč za solidno vzgojo trg. naraščaja.

Potrebo takih enoletnih trgovskih učilišč za strokovno izobrazbo našega pisarniškega osebja in za poglobitev strokovnega znanja podelskih trgovcev je spoznalo tudi Slovensko trgovsko društvo v Mariboru, ki je po proučitvi takih šol v tujini ustanovilo pred leti podobno učilišče tudi v svojem področju. Učni zavod Slovenskega trgovskega društva »Hermes« deluje v nesebičnem duhu in z velikim uspehom že sedmo leto. Ker društvu ne gre za dobiček, marveč samo za solidno strokovno izobrazbo gojencev zavoda, omogoča z izredno nizko šolnino strokovni pouk tudi revnejšim slojem. Slovensko trgovsko društvo si je s svojim zavodom pridobilo laskavo priznanje nadzorne šolske oblasti ter je poslalo v poslovno življenje že lepo število svojih absolventov v veliko zadovoljstvo njih predstojnikov in v korist našemu gospodarskemu življenju.

Finančni minister, ki je zadovoljen

Ob priliki presenetljivega uspeha češkoslovaškega obrambnega posojila, ki ga je bilo podpisano za tri in en četrt milijarde Kč, je imel finančni minister dr. Kalfus po radiu govor, v katerem je med drugim dejal:

»Sklep vlade, da razpiše obrambno posojilo, je bila preizkušnja sile in volje. Ta poskus denarne mobilizacije je bil tem težavnejši, ker ta čas še ni bila končana konverzija državnih dolgov. Če morem sedaj konstatirati, da smo v ne celih 3 mesecih izvedli konverzijo vsega dolgoročnega državnega dolga v višini 21 milijard Kč in da je istočasno dal narod državi v obliki obrambnega posojila nadaljnje milijarde, potem mi je s tem bila dana izredna prilika, da morem tudi kot finančni minister — celo v času gospodarske stiske — javno izreči svojo zadovoljnost.«

Nadalje je omenil finančni minister, da je bilo 3%nega posojila (obrambno posojilo je namreč 3% in 4½%) podpisanega za 1150 milijonov in da je s tem država le na obrestih prihranila na leto 20 milijonov Kč. V 27 dneh je bilo podpisano vse posojilo, to se pravi vsak dan za približno 120 milijonov Kč. Da je bil dosežen ta izredni uspeh posojila celo pri tako nizki obrestni meri, je dokaz, da se Češkoslovaška glede kreditnih razmer blizu visoko razvitim zapadnim državam.

Končno je izjavil finančni minister, da bo vlada poskrbela, da se bo posojilo čim plodonosneje uporabilo in da bo tudi v tem pogledu zaupanje podpisnikov posojila upravičeno.

Srečen finančni minister, ki more javno izraziti, da je zadovoljen. Srečna pa tudi država, ki ima takšnega finančnega ministra! Kdaj bo tudi naša država v vrsti tako srečnih držav?

Češkoslovaška predlaga uvedbo skupnih poštних znamk za države Male antante

Češkoslovaško poštno ministrstvo namerava predložiti na prihodnjem poštneem sestanku držav Male antante, ki bo jeseni v Bukarešti, predlog, da uvedejo vse države Male antante med svojimi poštneimi znamkami novo znamko, ki bo skupna za vse države Male antante. Ta znamka naj bi imela iste napise in isto obliko. Na jugoslovanskih znamkah bi bila slika Beograda, na romunskih slika Bukarešte, na češkoslovaških pa slika Prage. Grafična izdelava vseh treh znamk pa naj bi bila ista in tudi cene naj bi bile enako naznačene. Vse znamke naj bi imele francoski napis Male antante.

Širite »Trgovski list«!

Politične vesti

Romunski ministrski svet je pod predsedstvom kralja Karola sklenil, da dovoli Češkoslovaški zgraditi skozi Bukovino železniško progo, ki bo vezala sovjetsko Rusijo s Češkoslovaško.

Titulescu je objavil v »Universu« daljšo izjavo, v kateri je govoril tudi o odnosih Romunije do drugih držav. Med drugim je dejal: Romunija je za Zvezo narodov in se bo borila za njeno reformo. Romunija je za mir in je prijateljska do vseh, ki ji jamčijo njene meje. Hoče živeti v prijateljstvu z Nemčijo in Italijo in Rusijo, toda v prvi vrsti z državami Male antante in Balkanskega sporazuma, Poljsko, Francijo in Vel. Britanijo.

Na dardanelški konferenci je bil končno dosežen sporazum ter je bilo sklenjeno, da smejo tudi vojne ladje vojujočih se držav skozi Dardanele, ki postopajo po nalogu Zveze narodov ali v smislu paktov, ki so sklenjeni v okviru Zveze narodov. Turčija pa sme zapreti ožine, če smatra, da je ogrožena njena varnost. Baje so angleški mornariški krogi s to rešitvijo nezadovoljni. Vsekakor pa je gotovo, da bo s tem dardanelškim sporazumom položaj Italije v vzhodnem Sredozemskem morju znatno oslabilen. Najbrže je to tudi glavni vzrok, da je prišlo do sporazuma.

Nemško časopisje je zelo nezadovoljno zaradi dardanelškega sporazuma. Predvsem zamerja, da je vključena v sporazum Zveza narodov. Se bolj pa je Nemčija razočarana, ker bo v bloku proti Nemčiji sodelovala tudi Turčija.

Avstrijski narodni socialisti so izdali proglas na svoje pristaje, ki jih opominjajo, da verujejo Hitlerju, ki jih gotovo ne bo izdal. Ker je avstrijsko vprašanje sedaj priznано je kot notranje vprašanje, bodo avstrijski narodni socialisti nadaljevali borbo, dokler popolnoma ne zmagajo, da bo došla dosežen njihov cilj in postala Avstrija narodno-socialistična država.

Popolnoma pa so zmedeni zaradi avstrijsko-nemškega sporazuma hajmverovci. Kljub celodnevni pogajanjem niso mogli priti do soglasja in je ena skupina predlagala sporazum z narodnimi socialisti, dočim so pristaje Habsburžanov bili za odločno borbo proti narodnim socialistom. Negotovo je še, katera skupina bo zmagala.

Hitler je s sporazumom glede Avstrije odgovoril na angleško vprašanje o nemškem mirovnem načrtu, piše hitlerjevem prijatelju »Tagespost« v Linzu. Obenem list naslavlja resen opomin na naslov Češkoslovaške, ki da je s svojim dogovorom s sovjetsko Rusijo odprla boljše vidike srednje Evrope. Sedaj enoten nemški narod pa je do skrajnosti odločen sovjetske načrte onemogočiti in tu se more opreti nemški narod na Poljsko in na blok držav rimskega sporazuma. Blok od Vzhodnega morja do Sredozemskega morja je blizu in naj pazi Češkoslovaška, da ga ne moti! — Z obrambnim posojilom je Češkoslovaška na to grožnjo že odgovorila.

Vojni minister Južno-afriške unije Pirow je izjavil, da je v razgovoru z angleškimi ministri dobil vtis, da bi bila Anglija pripravljena odstopiti Nemčiji neke afriške kolonije. Min. predsednik Baldwin je nato izjavil, da je Pirow izrekel le svoje osebno mnenje.

Gerilska vojna v Etiopiji postaja za Italijane po poročilih angleških listov vedno bolj nevarna. Tako poročajo ti listi, da je Adis Abeba od gerilskih čet obkoljena, da so tudi pri Hararju te čete zelo delavne. Da je položaj za Italijane v resnici težaven, se vidi iz tega, da je imel maršal Graziani pri veliki svečanosti koptске cerkve večji govor, v katerem je naglasil, da so brez podlage vse govorice, kakor da bi Italija bila sovražna koptski cerkvi. Prosil je duhovništvo naj vpliva na domačine, da bi sodelovali pri obnovi Etiopije.

Angleški listi še nadalje poročajo o težavnem položaju Italijanov v Adis Abebi, ki da je obkoljena od etiopskih čet. Po nekkih vesteh so Etiopci baje celo prodrli v mesto ter je bil pri tem maršal Graziani ranjen ali celo ubit. Tudi živeža in drugih vojnih potrebščin da je začelo Italijanom primanjkovati, ker je Adis Abeba čisto brez zveze z morjem in je tudi ves avtomobilski promet ustavljen. Italijani pa vse te vesti odločno demantirajo.

V Italiji so bučno proslavili odpravo sankcij. Radi verujemo, da je prebivalstvo iskreno pozdravilo odpravo sankcij, ker je pomanjkanje v Italiji res že vedno bolj nezno.

Srebrni jubilej tvrdke Pinter & Lenard v Mariboru

Pred 25 leti sta položila v Gorici dva mlada in podjetna trgovska pomočnika gg. Ferdo Pinter in Rado Lenard s skromnimi prihranki in s pomočjo prijateljev, ki so zaupali v marljivost in vztrajnost mladih početnikov, temelj današnji veletrgovini z železino Pinter & Lenard v Mariboru. Nedvomno je bilo takrat zelo tvegano spustiti se v tekmo s takratno močno konkurenco v Gorici, a to mlado in s kraja seveda šibko podjetje se je zbog vztrajne marljivosti in solidnosti mladih početnikov vedno jače in jače uveljavljalo na goriškem tržišču ter je imelo že v letu 1914. utrjen sloves ne samo po bližnji, ampak tudi že po daljni okolici mesta Gorice. Njuna trgovina je stalno rasla ter zaposlovala ob pričetku vojne že precejšnje število nameščencev.

Vojna vihra seveda tudi mladih trgovcev ni prizanesla; oba sta morala pod orožje in vodstvo trgovine je prevzel neki mlad sorodnik, ki sicer ni bil trgovec po poklicu, je pa položaj kaj kmalu obvladal in dobro vpeljano podjetje je uspevalo dalje, dokler niso na Krasu in na Soči zapeli italijanski topovi svojo smrtonosno pesem in začasno zaustavili delo te cvetoče tvrdke. — Ko so prišli potem kmalu po preobratu v naši svobodni domovini za trgovino časi konjunktura, sta današnja jubilaanta kljub mnogostevilnim nudečim se jima prilikam v drugih podjetjih prenesla to svojo predvzorno trgovino v naš obmejni Maribor, kjer se je res kaj kmalu povzpela v veletrdiko, ki ima danes sloves in številne odjemalce po vsej naši domovini.

Združeno trgovcev za mesto

Maribor je poslalo jubilaanta pismene čestitke in pri zadnji seji je radi odsotnosti g. podpredsednika člana uprave g. Hinko Sax Lot najstarejši odbornik naslovil na našega predsednika — jubilaanta Ferda Pinterja pristrčne čestitke, slaveč njegovo trgovsko rečnost in solidnost, ki kljub ogromnemu delu v svojem podjetju ni pozabil stanovskega delovanja, saj je ravno on duša stanovskega pokreta v Mariboru kot predsednik Združenja. Uspešno in vidno pa se udeležuje tudi v drugih stanovskih organizacijah, tako kot svetnik Zbornice za TOI, kot član predsedstva Zveze trgovskih združenj Dravske banovine v Ljubljani itd. — Po končani seji je bila potem v ožjem krogu naslovljena na jubilaanta še marsikatera vprav tovariška beseda in prijateljska čestitka, za katere se je gospod Pinter tudi v imenu svojega družabnika pristrčno zahvalil.

Značilno za skromnost in socialno miselnost obeh gospodov jubilaantov je še dejstvo, da sta proslavila ta lepi jubilej svoje tvrdke skoro neopaženo, samo v krogu vsega svojega nameščenstva, kateremu sta priredila v idilčni vasi sici Pekre zelo prijeten popoldan. Ta plemenita gesta pač dodobra ilustrira prijateljske odnose, ki vladajo pri tem velepodjetju med šefi in nameščenci, kar je tudi najstarejši nameščenec pri tej priliki z veseljem poudarjal.

Vsem izraženim čestitkam se pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da to velepodjetje, ki lahko služi v vsakem oziru kot vzgled, uspeva še desetletja in desetletja z jubilaantoma na čelu; njima v prospeh, domovini v oporo in trgovskemu stanu v čast in ponos!

Kmečki dolgovi in sanacija bank

Rešitev vprašanja bo izvedena v 3 etapah

Pod tem naslovom piše »Jugoslovanski Lloyd« naslednje:

Vsi upniki kmetov se nenavadno zanimajo za vse vesti o končni rešitvi vprašanja kmečkih dolgov. Čutijo pa, da se bodo delale razlike in da se more rešiti to vprašanje le v 3 etapah. To kaže tudi to, da je Narodna banka izvedla pri denarnih zavodih anketo o kmečkih dolgovih. Od nje se pričakuje, da bo na podlagi te ankete izdelala načrt s predlogi, kako bi se moglo rešiti to vprašanje in tudi kako bi se mogla dobiti za rešitev tega vprašanja potrebna sredstva.

V informiranih krogih se smatra, da se bo vprašanje kmečkih dolgov rešilo v treh etapah. Prva etapa bi imela v glavnem ta namen, da bi se obnovilo poslovanje denarnih zavodov in da bi se zopet odprla njih okenca. Bančniki so sicer skeptični, da bi mogle banke že s tem ukrepom plačati vloge. Zato so mnenja, da je treba najti pripravljeni tudi druga sredstva za alimentiranje bank, poleg tega pa bi se moralo strogo gledati na to, da se denar, ki bo denarnim zavodom izplačan za kmečke dolge, naloži in uporabi le za sanacijo bank, ne pa tudi za investicije bank za njih lastne industrije in podjetja.

Druga etapa bi bila trgovska posojila, dana kmetovalcem, tretja pa bi veljala zasebnikom, ki so tudi kmetom posodili precej denarja.

V nekkih bančnih krogih vlada prepričanje, da se more problem kmečkih dolgov rešiti samo v etapah. Če se bo najprej rešilo vprašanje denarnih zavodov, potem bo

prireditvi drugih upnikov tudi pospešil obe drugi etapi.

Razdelitev na etape bo vsekakor olajšala rešitev tega kompliciranega vprašanja, ne bo pa popularna, zlasti ne pri upnikih iz druge in tretje skupine. Vendar pa je nedvomno, da se bodo mnogo lažje našla sredstva za ureditev kmečkih dolgov pri denarnih zavodih, ki ne znašajo več ko približno pol-drujo milijardo din, dočim se enino vsi kmečki dolgov na več ko štiri milijarde. Ni pa o tem natančnih podatkov, temveč bi se mogli ti dobiti le z novo anketo.

Oni, ki priporočajo novo anketo, poudarjajo, da bi se naprej morali ugotoviti hipotekarni kmečki dolgov. Šele pozneje naj bi se ugotovili drugi kmečki dolgov.

Cilj te ankete naj bi bil, da se zmanjša skupni znesek kmečkih dolgov in s tem tudi finančna sredstva, ki bi jih dala ev. Narodna banka na razpolago. Dela se namreč na to, da se terjatve denarnih zavodov do kmetov odpišejo za 20 do 30 odstotkov, terjatve trgovcev pa za 50% (vendar pa bi bili blagovni krediti in dolgov, ki se enijo na 200 do 300 milijonov, od tega izključeni) in prav tako bi se odpisal tudi del drugih terjatev in tudi intabuliranih.

Že ponovno so izjavili odločujoči činitelji, da se ne bodo delali s kmečko zaščito in razdolžitvijo kmetov nobeni eksperimenti. »Niti bankovce niti papirje — to je odgovor odločujočih na razne predloge o rešitvi vprašanja kmečkih dolgov.

Razdelitev kmečkih upnikov na

Svarilo!

Zvedeli smo, da se v nekaterih trgovinah prodaja pralni prašek neznane kvalitete, odprto, na vago, za SCHICHTOV „RADION“

Opozarjamo cenj. gospodinj, naj se ne dajo premotiti, ker se Schichtov „Radion“ prodaja samo v originalnih rdečih zavitkih in nikoli ne odprt, na vago

Proti vsakemu, ki bi prodajal kak pralni prašek odprto, na vago, za Schichtov „Radion“, bomo sodnijsko postopali

TOVARNA SCHICHT

kategorije bi mogla poslužiti za različno definitivno likvidiranje, a tudi za konverzijo dolgov.

Terjatve denarnih zavodov do kmeta bi se na primer mogle konvertirati z izplačilom v gotovini, dočim bi se mogli izplačati trgovci tudi na drug način (nekateri pred-

lagajo izdajo obligacij), dočim bi mogli biti izplačani drugi upniki še drugače.

Na vsak način pa ni pričakovati, da bi se vprašanje kmečkih dolgov rešilo pred jesenjo in takrat bi se izvedla šele prva etapa reševanja tega vprašanja.

9. kongres

Mednarodnega združenja detailne trgovine z živili

od 15. do 19. avgusta v Hamburgu in Bremenu

»Gospodarsko združenje detailne trgovine — skupina za prehrano in živila v Berlinu« ter »EDEKA«, zveza nemških trgovskih združenj v Berlinu« sklicujeta deveti kongres Mednarodnega združenja detailne trgovine z živili. Kongres bo od 15. do 19. avgusta v Hamburgu in Bremenu, in sicer prve tri dni v Hamburgu, zadnji dan pa v Bremenu.

Kongres je tudi v zvezi s prireditvami olimpijade in zato uživajo udeleženci kongresa brez ozira na to, če so aktivni člani Mednarodnega združenja ali pa nacionalnih združenj, ki so včlanjena v Mednarodnem združenju, iste ugodnosti, ko obiskovalci olimpijade.

Program kongresa je naslednji:

15. avgusta: sprejem in razmetitev gostov. Seja članov uprave Mednarodnega združenja. Skupen zajutek.

16. avgusta: Slavnostna otvoritev kongresa po predsedniku Švicarju Lauriju. Skupno kosilo in zabavna vožnja po Labi.

17. avgusta: Zasedanje kongresa, poročila Mednarodnega združenja, izvolitve uprave in določitve prihodnjega kongresa. Na kongresu bodo referirali:

Finec Nurmela o gospodarskih razmerah Finske,

Avstrijec Plass o novi ureditvi trgovine v Avstriji,

Nemec dr. Heyer o novih zakonitih določilih za trgovino v Nemčiji,

Italijan de Roberto: Kako je s trgovino v Italiji pod fašizmom.

Na popoldanski seji pa bodo referirali o strokovnem pouku v posameznih državah, in sicer: Kühn o strokovnem šolstvu Avstrije, Wirz-Burri o švicarskem, Pestouri o francoskem in Deutzman o nemškem strokovnem šolstvu.

Nadalje so napovedani še naslednji referati:

dr. König: Hranilne in poslovne zajednice mladih trgovcev.

Hemier: Konzumne zadruge v posameznih državah. O stanju konzumnih združenj v Franciji in Nemčiji bodo podani posebni referati.

Predsednik belgijskih trgovskih nabavljalnih združenj Chaudoir bo referiral o vrednosti indeksnih števil v detailni trgovini.

Na programu je nadalje ogled Hamburga in obisk znamenitega zoologičnega vrta Hagenbecka.

18. avgusta: Nadaljevanje kongresa. Samopomoč v detailni trgo-

vini ter o skupnem nabavljanju blaga kot sredstvu trgovske samopomoči. O tem važnem vprašanju bodo poročali švicarski, francoski, švedski, češkoslovaški, nemški in norveški delegati.

Skupno kosilo, ogled mesta in zaključna skupna večerja.

19. avgusta: Odhod v Bremen, ogled mesta in zaključek kongresa.

Poleg ugodnosti, ki jih imajo obiskovalci olimpijade, dobe udeleženci kongresa ugodnost pavšalnih kart, ki veljajo 55 do 60 Rm in z njimi plačajo udeleženci hotel, kosilo ter vstopnice za vse številne prireditve in izlete.

Za informacije se je treba obrniti do 22. julija na naslov kongresnega urada: »Kongress-Ausschuss bei der Fachgruppe Nahrungs- und Genussmittel«, Berlin W 35, Gr. adm. Prinz Heinrich Str. 25.

Mednarodno združenje za nadrobno trgovino ima nad 1 milijon članov v skoraj vseh kulturnih državah sveta.

Trgovci obiščite ta kongres, da čujete, kako se vaši tovariši v drugih državah trudijo za napredek svojih trgovin!

Iz zadružnega registra

Vpisale so se naslednje zadruge: Stavb. zadruga »Komendski dom«, v Komendi, Kreditna zadruga uslužbencev železničarskih gospodarskih združenj, Stavbna zadruga Dijaški počitniški dom v Ljubljani, Zadruga delavska kuhinja v Ljubljani in Zadruga drž. službenika za nabavku namirnica v Zabukovci.

Razdružila se je in prešla v likvidacijo Delavska hranilnica in posojilnica v Hrastniku. Likvidatorji so dosednji člani načelstva.

Basel novo morsko pristanišče

Prvikrat v zgodovini je bilo rensko pristanišče Basel zvezano direktno z morjem. V Baslu se je namreč vsidral parnik, ki je prihajal direktno iz Londona. Za to vožnjo je potreboval približno 8 dni, a vozil je s seboj tovor 400 ton sladkorja. To je parnik 500 ton, z Diesel-motorjem, 57 m dolžine, 75 m širine in 27 m gaza. Ta parnik je bil posebno konstruiran, da bi bil sposoben za morskot, kakor tudi za rečno plovbo, posebno na Reni. Parnik se imenuje »Bernina« in vozi od meseca februarja na Reni in ob obalah Severnega morja. Obiskal je Hamburg, Belfast in Švedsko.

Denarstvo

Novi statuti Francoske banke

Levičarska vlada Bluma je izdelala nov zakonski načrt o organizaciji Francoske banke, da bo popolnoma izpremenjena dosedanje stanje. Francoska banka je imela do sedaj 40.000 delničarjev, od teh pa je imelo samo 20 pravic udeleževati se in glasovati na letnih občnih zborih banke. Banko je upravljal svet regentov, guvernerja in podguvernerja banke pa je imenovala vlada iz vrst delničarjev, ki so imeli najmanj sto delnic. To pa je pomenilo premoženje več ko milijon frankov. — Kdor torej ni bil milijonar, sploh ni mogel postati guverner ali podguverner.

V bodoče bodo imeli vsi delničarji Francoske banke na njenih občnih zbora iste pravice, brez ozira na to, koliko delnic imajo. Kdor ne bi mogel priti na skupščino, bo mogel pisмено povedati svoje mnenje. Nihče pa ne bo mogel svojo pravico glasovanja odstopiti drugemu. Mesto sveta regentov pa se bo ustanovil upravni svet Francoske banke, ki bo imel nekaj nad 20 članov. To bodo zastopniki države, nabavljalnih in kmetijskih zadrug, narodnih hranilnic, delavskih, trgovskih, industrijskih, obrtniških in kmetijskih organizacij.

Za čas, dokler ne bo parlament sprejel novi zakonski načrt o Francoski banki, je notiranje njenih delnic na borzi ustavljeno, da se prepreči špekulacija.

Odlog plačil

je dovoljen Hranilnici in posojilnici na Raki za dobo 6 let za dolgove, nastale do 30. decembra 1935. — Obrestna mera za stare vloge 2%.

Izšla je 13. številka Vesnika Saveza štedionica kraljevine Jugoslavije z naslednjo vsebino: Življenjske potrebe samoupravnih hranilnic (iz Hrvatskega dnevnika) — Predsednik češkoslovaške republike o hranilnicah — V. letna skupščina Saveza štedionica kraljevine Jugoslavije — Z mednarodnega hranilniškega zasedanja v Pragi — Za enotne poslovne predpise pri malih hranilnicah (Predpisi za postopanje s hranilnicami, predpisi za hranilne knjžice, predpisi za hranilne vloge v pokritem tekočem računu) — Vzorni poslovni predpisi pri češkoslovaških hranilnicah (Poslovni red za cenzurni odbor, poslovnik za revizijski odbor in za upravo) — Uradne vesti in uradna tolmačenja — Hranilniški pregled — Zaključni računi hranilnic Donavske banovine za l. 1935. — Zaključni računi Saveza hranilnic kraljevine Jugoslavije za l. 1935. — Indeks okoliščin Zveze jugoslovanskih hranilnic v prvem polletju 1936.

»Vestnik« izhaja tromesečno. Posamezna številka velja din 15, letna naročnina pa din 50. Uredništvo se nahaja v Savezu štedionica kr. Jugoslavije, Zagreb, Jelačićev trg 10 a.

Rezerva zlata in zlatih deviz Švicarske narodne banke je dosegla 30. junija 1.410 milijonov frankov. Celotna zahteva kredita v diskontnem in lombardnem poslu znaša 249.2 milijona frankov. Kritje obtoka bankovcev v višini 1.301 milijona frankov in ostalih obvez na pokaz v znesku 340 milijonov frankov v zlatu in zlatih devizah znaša 85-92%.

Ne samo kot zdravilna voda

tudi za mešanje z vinom in sadnimi sokji je

Rogaška slatina

izvrstna. Tudi tako pomešana pospešuje prav prijetno delovanje prebavnih in odvajalnih organov in spravi človeka v dobro razpoloženje!

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

Naš lesni izvoz na Madjarsko

Kako ga bi bilo mogoče dvigniti

Osrednji lesni odsek Zveze trgovskih združenj v Ljubljani je dobil daljše poročilo o stanju našega lesnega izvoza na Madjarsko, iz katerega posnemamo:

Naš izvoz lesa na Madjarsko je v zadnjih letih zelo nazadoval, kakor se vidi iz naslednjih števil.

Les in gozdni proizvodi smo izvozili

	skupno v milj. din	na Ma- djarsko	ali v %
1. 1928	567	183	32%
1. 1929	540	183	32%
1. 1930	487	115	24%
1. 1931	317	70	22%
1. 1932	125	11	9%
1. 1933	118	17	14%
1. 1934	137	30	22%
1. 1935	201	23	11%

Vrednost vsega našega izvoza gozdnih proizvodov je torej nazadovala od 1. 1928 za 63%, vrednost našega izvoza na Madjarsko pa za 88%.

Nadaljnji razvoj našega lesnega izvoza na Madjarsko je odvisen od naslednjih okoliščin:

1. Če bi se zopet odprl italijanski lesni trg našemu lesu v prejšnjem obsegu, bi naravno tudi padlo zanimanje naših lesnih izvoznikov za madjarski trg. Na to pa ni računati in zato je treba delati na to, da si zagotovimo zopet v starem obsegu madjarski lesni trg.

2. Naši izvozniki tesanega lesa so večinoma mali ljudje, ki imajo le malo kapitala. Zato je treba gledati na to, da se naši plačilni pogoji z Madjarsko dobro urede, ker naši izvozniki ne morejo predolgo čakati na denar za dobavljeno blago.

Nadalje bi bilo potrebno, da se poleg rednega kontingenta 4800 ton tesanega lesa dobi še naknadni uvozni kontingent 6000 ton, saj znaša celotna letna potreba Madjarske na tesanem lesu okoli 60.000 ton.

Položaj je za naše lesne izvoznike otežkočen še s tem, ker dovoljuje Madjarska izplačilo razpoložljivih dinarjev predvsem za predmete, ki jih potrebuje njena predelovalna industrija, torej za kože, rude in sploh za ceneje industrijske surovine. Tudi zaradi tega se izplačilo za naše lesne dobave zelo zavleče.

V Madjarski je uveden za vse naše proizvode valutni prim v višini 46,5 do 47,5%. Ta prim je za naše lesne izvoznike previsok, ker jim onemogoča konkurenco z romunskimi, češkoslovaškimi in avstrijskimi lesnimi izvozniki.

3. Na Madjarskem je nadalje uvedena centralna uravnava in kontrola celotnega trgovskega in plačilnega prometa z našo državo, in sicer v glavnem v uvozniki in deviznim dovoljenji z umetnim oblikovanjem obračunskih tečajev, striktno evidenco celotnega prometa in sličnimi ukrepi.

Pri nas nasprotno velja proti Madjarski popolna svoboda v trgovinskem prometu, a tudi v deviznem prometu je prepuščena uravnava v plačilih Madjarski narodni banki in velikim peštanskim bankam, kar spravlja naše izvoznike v nad vse težaven položaj.

Da bi se odpravile ovire v naših gospodarskih odnosih z Madjarsko in da bi se vsaj nekoliko zaščitili interesi našega gospodarstva, a posebno interesi lesnega gospodarstva, je treba, da se v trgovinskih dogovorih z Ogrsko stremi v največji možni meri, da se doseže naslednje:

1. pospeševati lesa uvoz iz Madjarske, če ni mogoče s kontrolo in uravnavo uvoza, tedaj pa z državnimi dobavami, nakupom priplodnih živine, selekcijskega semena itd. Iz istih vzrokov ko uvoz iz Nemčije, je pospeševati tudi uvoz iz Madjarske.

2. Tudi pri nas je treba uvesti centralno kontrolo, ali vsaj obvezno

evidenco celotnega trgovskega prometa z Madjarsko, da bi preprečili nepovoljno dejstvo enostranskih ukrepov, ki jih izdaja Madjarska v korist svojih gospodarskih interesov in na škodo naših.

3. Predpisati treba, da se od vsakega dinarskega zneska, ki izvira iz plačila za uvoz madjarskega blaga, mora rezervirati 35% za plačilo terjatev naših izvoznikov, v prvi vrsti lesnih.

4. Za obračun 35% bi se moral določiti poseben tečaj, ki ne bi smel obsegati večji prim od 39%, ker se le po tem primu more še izvajati naš les na madjarski trg. V kolikor bi se Ogrji protivili, da se od vsakega zneska dinarja mora oddeliti teh 35% za označeno svrhu, bi bilo treba vsaj doseči, da se od celotne vsote dinarske razporeditve, ki pride do izplačila v določeni časovni dobi, 35% mora rezervirati za izplačilo našim izvoznikom kontingentiranih predmetov.

Na podlagi čl. 1 dopolnilnega trgovinskega sporazuma od 11. septembra 1934 bi bilo treba zahtevati za uvoz naših rud in kovin v celoti, ali vsaj delno plačilo v devizah.

Dr. O.*

O politično-gospodarski uredbi države

(Konec.)

Socialni problem.

Narodno gospodarstvo je postavljeno na delovanje treh elementov: kapitala, delavske moči in prirodnih sil (voda, elektrika itd.). Da se prirodne sile čim bolj izrabijo, to je v splošnem interesu; razmerje med kapitalizmom in delavstvom pa je treba tako urediti, da je na eni strani zagotovljeno procvitanje gospodarskih obratov, na drugi strani pa zavarovano zdravje in socialni položaj zaposlenega delavstva. Tej potrebi služi socialna (delavska) zakonodaja. Prvi zakoni so bili izdani v raznih državah že v zadnjih desetletjih pred vojno in potem potrebne izpopolnitve in novi zakoni po prevratu. Osnovni predmetni zakoni naše države so večinoma iz leta 1922. (zakon o zavarovanju delavcev, zakon o zaščiti delavcev, zakon o inšpekciji dela).

Naši socialni zakoni so dobri, toda razvoj je že prehitel tudi najboljše določbe. Tako je splošen klic po izvedbi invalidnega, starostnega in smrtnega zavarovanja delavcev, katero zavarovanje je v zakonu še vedno samo predvideno; tudi zahteva po določitvi minimalnih delavskih mezd je čedalje večja; razmerje med podjetništvom in delavstvom z ozirom na sprejemanje, odpoved in odpustanje je trdneje urediti. To je naloga kolektivnih pogodb.

Lani je bilo v dravski banovini več dolgotrajnih stavk, ki so povzročile veliko škodo delavstvu samemu, podjetnikom in splošni javnosti. Kdo jih je zakrivil, ali delodajalec, ki se je morda upiral upravičenim zahtevam delavstva, ali to, zahtevajoč preveč, ni končno bistveno. Obrat: so stali po cele tedne in mesece in splošen položaj v dotičnem kraju je postal napet, preden se je oblastvom in stanovskim zastopstvom posrečilo, doseči poravnavo in zopetno obratovanje.

Opisanim razmeram je treba napraviti konec z novimi socialnimi zakoni, ki paj zaščitijo na eni strani podjetnika in njegovo lastnino ter proizvodnjo, na drugi strani pa delavstvo. Med delodajalcem in delojemalcem ne sme biti večnega

Madjarska kaže naraščajoče zanimanje za uvoz naših rud in kovin in velik del dinarskih zneskov, nastalih iz prodaje madjarskih proizvodov, se uporablja za plačilo po nakupih teh predmetov.

Ce bi se izvoz rud in kovin v Madjarsko določil z delnim plačilom v devizah, bi se dosegel trikratni uspeh:

a) osvobodili bi se nekateri dinarski odnosi za plačilo drugih proizvodov, ki bolj zanimajo naše gospodarstvo,

b) prišli bi do prostih deviz,

c) omejili bi se vsaj nekoliko neposredni izvoz rud in kovin, a pospeševal izvoz drugih proizvodov, ki se na druge trge težje plasirajo. Odstotek deviz, ki bi se zahteval pri izvozu naših rud in kovin v Ogrsko, se ne bi smel določiti globalno za vse vrste rud in kovin, temveč bi se moral odstotek določiti individualno z ozirom na možnost oddaje in izvozne vrednosti določenega predmeta.

Ce bi se zgornji pogoji izvedli, bi naši gospodarski odnosi z Madjarsko krenili v pravec, ki bi bil bolj v skladu z našimi interesi.

Z vsemi temi ukrepi bi mogli našemu lesu znatno olajšati dostop na madjarski trg in zato je treba, da se ti ukrepi tudi izvrše.

da bo izdaja državnih blagajniških zapisov v znesku 500 milijonov tudi nekaj doprinesla k poživljenju gospodarstva.

Pereče vprašanje je tudi efektivno pobiranje delomrznosti. Delomrznosti in brezposelne osebe, ki se nimajo s čim preživljati, je treba preskrbeti.

IV.

Razen gori obravnavanih glavnih vprašanj za nadaljnjo ureditev naše države imamo še več drugih vprašanj, katerih pospešena rešitev ni nič manj važna: vzpostavitev likvidnega poslovanja denarnih zavodov in obklopa denarja; izravnava sorazmernosti cen poljedelskim in obrtno-industrijskim proizvodom; zaščita po gospodarski krizi obubožanih slojev (kmetkega, obrtniškega, uradniškega prebivalstva); popolna depolitizacija in stabilizacija uprave itd. Nekatera teh vprašanj bodo rešena s tem, da se izboljša in uredi splošno politično in gospodarsko stanje v naši državi, druga pa bo treba samostojno obravnavati.

Da je rešitev vseh teh perečih problemov nujno potrebna, tega se zavedajo vladni krogi in vsa naša javnost. Da pa ta ne napreduje v zaželjeni smeri in naglici, tega so krive velike ovire tehnične, duhovne in prestižne narave. Sicer pa bo ob zmagovanju teh ovir temeljita politična in gospodarska preureditev države možna, sadonosna in učinkovita le, ako se preobrazijo tudi duševnost našega naroda širom države. Dokler ne bo manj egoizma in manj hlastanja posameznikov in skupin po dobičku in oblasti; dokler ne bo med nami več bratstva, pravičnosti in morale ter več smisla za skupnost, kateri je podrediti lastne interese; dokler se ne stre ona sila znanih in neznanih imponderabilij, ki ovira v lastnem in tujem interesu po neizprosno načrtu politično in gospodarsko konsolidacijo države, toliko časa sploh ne moremo doseči pravega ozdravljenja in tako dolgo ne bomo mogli ustvariti trajnih pogojev za zadovoljno, veliko in mogočno Jugoslavijo.

Zato na vzajemno, sporazumno delo za narod, državo in vladarja po načelu: Vsi za enega, vsak za vse! Salus rei publicae suprema lex esto!*

* Blaginja države bodi najvišji zakon!

Občni zbori

»Avtomontaža«, delavnica, d. d. v Ljubljani ima redni občni zbor dne 3. avgusta ob 11. v sejni dvorani Jugoslovenske banke, Tyrševa 7. Na dnevnem redu je tudi zvišanje delniške glavnice od din 500.000 na 1.000.000 din.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 18. julija objavlja: Predpis o izpremembi v členu 8. pravilnika o postopku za volitev likvidatorjev po upnikih denarnih zavodov — Navodila o voditvi državnega nadzora nad karteli — Dopolnitev v pravilniku za izvrševanje zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili — Razglase o razpisu občinskih volitev v občinah Bučka, Studenec, Catež, Cerklje, Sv. Križ, Mengeš, Mokronog, Raka, Škocjan in Sv. Lovrenc na Dravskem polju — Navodila za sestavo proračunov mestnih občin za proračunsko leto 1937/38. — Odločbe o raznih sejmiskih pravicah — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

barva, plesira in kemično soočil obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

Praktični trgovski nasveti

Če prihaja kupec v spremstvu

Če mora prodajalec že za kupce, ki prihajajo sami, pokazati veliko poznanje blaga in veliko ustrežljivost, je njegova naloga tem težja, kadar prihaja kupec v spremstvu. Spremljevalec naj kupec olajša izbira blaga. Dostikrat ti ljudje tudi v resnici poznajo blago, še večkrat pa se pripeti, da si samo domišljujejo, da se na blago spoznajo. S takšnimi ljudmi je navadno posej poseben težaven.

Običajno prihajajo moški v spremstvu, kadar kupujejo suknjo ali obleke. Posebno rade spremljajo ob takih prilikah svoje soproge žene. Tu nastaja težava, da mora prodajalec takoj uganiti, na katero rega naj se najprej obrne in kateremu naj priznava večjo veljavo. Neoznani bi seveda svetovali, da se je treba obrniti na moža, oženjeni bi svetovali, da se obrne prodajalec na ženo, diplomati pa bi previdno dejali, da na oba. Izkušeni prodajalci pa so mnenja, da je le najbolj pametno obračati se, kadar prihaja mož z ženo, najprej na njo. Ona je »strokovnjak«, ona gleda na to, da je njen mož lep in dobro oblečen, ona je najbrže tudi odločila, da si mora mož kupiti novo obleko. Zato je treba gledati na to, da se ustreže okusu soproge, da se ponudi blago barve, ki je soprogi po volji in da se ji čim bolj pogodi. Vedno tudi napravi dober vtis, če se pohvali fini okus gospe soproge. Sploh hvala nikdar ne škoduje, ker so ljudje zanj zelo dostopni.

Še eno drugo vprašanje je treba rešiti. Nekatere soproge so namreč tudi mnenja, da ni treba za obleko soproga žrtvovati preveč in da je »najbolj enostavno« blago za moža ravno najbolj primerno. Druge žene pa zopet hočejo, da je njih mož zelo fino oblečen. Prodajalec mora uganiti, kateri skupini teh sprog pripada spremljevalka in temu primerno tudi ponuditi blago.

Tudi s potniki je treba biti prijazen

Dober trgovec ni samo ustrežljiv in prijazen proti kupcu, temveč tudi proti onemu, ki hoče njemu nekaj prodati. Nekateri trgovci pa imajo to slabo razvado, da trgovske potnike in zastopnike kar kratko malo odskovijo in včasih se tudi dogodi, da jih naravnost neprijazno odpravijo. To ni pravilno in le prepogosto se zgodi, da ima trgovec sam od tega škodo.

To se je dogodilo nekemu trgovcu, h kateremu je prišel potnik baš v trenutku, ko je nad vse prijazno stregel neki stranki. Ko je med tem zvedel, da gre za potnika, je takoj spremenil svoj ton in potnika gladko odbil. Stranka, ki je doslej poznala trgovca kot mirnega in vedno prijaznega človeka, ga je sedaj spoznala tudi z druge strani in trgovec s tem ni pridobil v njenih očeh.

Nekemu drugemu trgovcu pa se je pripetila še bolj nerodna stvar, ko je vprico stranke neprijazno odbil potnika. Kakor hitro je potnik odšel iz trgovine, je namreč kupovalec dejal trgovcu: »Zakaj ste tega gospoda, ki se trudi, da zasluži svoj kruh na popolnoma korekten in pošten način, tako neprijazno odbili. Prav tako, kakor Vi želite, da meni nekaj prodaste, tako želi on Vam prodati. Išče čisto tako kakor Vi, samo svoj zaslužek.« Nato je kupec odšel iz trgovine, ne da bi kaj kupil in tudi povedal trgovcu, zakaj ne kupi, ker je bil tudi sam potnik.

Pa še na nekaj je treba pomisliti. Potniki pridejo zelo med ljudi in samo človeško je, če povedo drugod, kako so bili od tega ali onega trgovca neprijazno sprejeti. Da to ne bo v korist slovesu dotičnih trgovcev, je tudi jasno.

Zato je treba tudi z ljudmi, ki

Pelikan terpentino milo za namakanje perila pa Radosť peric

ponujajo blago, biti prijazen. — Končno pa se tudi ne sme pozabiti, da imajo potniki za povečanje trgovine največ zasluga in da so potniki tudi redno tisti, ki opozarjajo trgovce na razne novosti, s katerimi si morejo povečati od-

jem. Dober trgovec je zato s potnikom vedno prijazen, pa čeprav v resnici nima potrebe, da bi naročil pri njem blago. Prijazna beseda vedno dobro mesto najde, pravi pregovor in po njem se je treba ravnati.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendencja mlačna; promet din 3.903.512-35.

Napram preteklemu tednu je zaključil tekoči teden s presežkom deviznega prometa nad dvesto tisoč dinarjev. Trgovano je bilo vsega le osem deviz, med njimi največ Londona, in sicer za skoro dva milijona dinarjev, kot je razvidno iz teh prometnih podatkov:

Din. deviza	din
Amsterdam	111.735'—
Berlin	104.411'65
Berlin	423.901'39
Curih	237.061'12
Dunaj	675.997'42
London	1.933.925'52
New York	55.886'43
Pariz	360.593'82

Skoroda isto sliko kaže primerjava obavljenega deviznega prometa v poedinah devizah tekom zadnjega tedna (vse v tisočih din).

Devize	Prefekli teden	Tekoči teden
Amsterdam	86	104
Berlin	470	423 priv. kliring
Curih	74	237
Din. deviza	205	112 avstr. pr. kl.
Dunaj	433	676 avstr. pr. kl.
London	2037	1934 pr. kl.
New York	285	56
Pariz	123	361

Narodna banka je še nadalje posredovala v Curihu, Amsterdamu in Parizu. Dajala je dnevno le do višine običajnega, dosedanjega deviznega kontingenta tako, da znašajo intervencijski zaključki skupno le din 125.000'—.

V privatnem kliringu se je kot doslej trgovalo redno le v markah in avstrijskih šilingih, dočim je bilo veliko posredov v privatnem blagu Londona.

Notiral je v privatnem kliringu:

avstrijski šiling

13. julija	din 8'70—8'80
14. julija	din 8'72—8'82
15. julija	din 8'73—8'83
16. julija	din 8'72—8'82
17. julija	din 8'70—8'80

angleški funt

13. julija	din 238'—
14. julija	din 238'50—
15. julija	din 238'25—
16. julija	din 238'—
17. julija	din 238'50—

nemška marka

13. julija	din 13'63—13'83
14. julija	din 13'68—13'88
15. julija	din 13'72—13'92
16. julija	din 13'70—13'90
17. julija	din 13'76—13'96

Od 13. do 17. t. m. so nazadovale tečaji malone vseh deviz, beleženih na naši borzi. — Razlika je znašala (vse izraženo v poenih) pri Amsterdamu — 2'15, Berlinu — 1'43, Bruslju — 2'15, Londonu — 0'60, pri New Yorku — 10'71, pri Parizu — 0'35 in pri Pragi — 0'14. Edinole Curih je beležil stalno nespremenjeno in bil trgovan na bazi dosedanjih tečajev.

Drugiht notie ni bilo.

Trgovec izpolni dolžnost, če naroči prvič in poмага plasirati

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Ronko Marije, trgovke v Martinjaku, sedaj Marof pri Cerknici. Konkurni sodnik dr. Sfiligoj, upravnik mase dr. Ante Tavčar. Oglasitveni rok do 20. avg. 1936, ugotovitveni narok pri sodišču v Cerknici dne 24. avgusta 1936.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju Ivana Kvasa, klobučarja v Mariboru. Poravnalni sodnik dr. Lešnik, poravnalni upravitelj notar dr. Bartol. Narok za sklepanje poravnave dne 17. avgusta ob 9. Rok za oglasitev do 10. avgusta.

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo Dolničar & Richter LJUBLJANA

MALINOVEC sadni soki • marmelade

mi največ utrpeli škode zbog strogo izvajanih sankcij, pa bi bilo tudi pravično, da bi od dobro urejenih odnosov napram Italiji imela največ koristi brez dvoma najbolj izčrpana Slovenija.

Nova povpraševanja:

Javorjevi hlodi fiksne dolžine od 1'20 do 2'40 m, prima, cilindrični, ravni.

Lipov rezan les I/IIa, 50—100 m/m.

ev. v debelejših dimenzijah.

I/IIa jesenovina, od 20 cm naprej, 50—100 m/m, 2—5 m.

I/IIa jesenovina (boules) 1—8 m.

Ia. hrast. frize 27 m/m, 30—50 cm, 5, 6, 7 cm.

I/IIa hrast. frize 8—12 cm.

Večja količina bukovih hlodov Ia, 25—35 cm, 60—300 mm.

Hrastove frize, suhe, I/IIa od 30 cm naprej, 8—12 cm.

La bukovni neparjeni stebriči (ševroni) v raznih merah.

Neparjeni, bukovni, paralelni, ostrobo rezani plohi 30—100 mm debele, od 2 m dalje z nekaj od 1 do 1'90 m dolžine.

10 vagonov bukovih testonov.

Neve ponudbe:

Hrastovi pragovi 2'50 m, 14x24 cm;

hrastovi pragovi 2'50 m, 15x25 cm;

kratki pragovi 1'70—1'80 m.

Neobrobjeni javorjevi plohi I/II, od 30 do 100 mm od 2 m naprej.

Smrekove-jelkove deske 18/24/28 mm.

Neobrobjeni lipovi plohi v kvaliteti monte.

Bukova drva.

Mednarodni borzni indeksi

Gibanje tečajev na velikih mednarodnih borzah je bilo tudi v preteklem tednu neenotno, kakor je razvidno iz naslednje tabele (koncem 1927 = 100%):

	27. 6.	4. 7.	11. 7.
Pariz	37'4	38'8	37'1
London	78'3	77'8	77'3
Berlin	40'2	41'0	40'9
Praga	79'6	79'8	79'9
Milan	106'4	104'9	104'6
Dunaj	45'2	44'9	44'7
Amsterdam	41'2	40'8	41'4
Bruselj	37'0	35'4	34'7
Stockholm	21'0	23'2	24'1
Curih	42'1	41'3	41'1
New York	99'8	99'2	99'5

Mednarodni borzni indeksi, ki je že preje nazadoval od 57'1 na 57'0, je v preteklem tednu ponovno nazadoval in padel na 56'8%.

Zunanja trgovina

Med Italijo in Romunijo je sklenjen sporazum, da bo Italija dobavila Romuniji za 60 mil. lir tankov, topov in drugega vojnega materiala na račun v Italiji zamrzlih terjatev Romunije. Italija bo torej oboroževala državo Male antante!

Madžarska trgovinska bilanca je bila v letošnjem prvem polletju pasivna za 3-5 milijona pengov, dočim je bila lani aktivna za 19 milijonov pengov.

Belgija je prepovedala uvoz romunske pšenice, dokler ne bo sklenjena nova trgovinska pogodba med Romunijo in Belgijo.

Angleške tvornice orožja imajo toliko naročil, da je za leto dni zagotovljeno, da bodo mogle tvornice izkoristiti svojo polno kapaciteto. V mnogih tvornicah je že število delavstva podvojeno.

Bolgarska je naročila za 13 mil. levov kmetijskih strojev v Češkoslovaški, Nemčiji in Poljski.

Francoska tvornica letal Breguet bo v sporazumu s francosko lado silno povečala svojo proizvodnjo. V bližini Nantesa bo zgradila novo veliko tvornico.

Dobava

Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do dne 23. julija ponudbe za dobavo kompletnih stikal (Schaltkasten) in do dne 30. julija za dobavo razdelnih baterij.

Devize	S primo	Narodne banke	Povpr. din	Pon. din
Amsterdam	13. VII.	2965'30	2979'90	
	17. VII.	2963'15	2977'75	
Berlin	13. VII.	1753'48	1767'36	
	17. VII.	1752'05	1765'93	
Bruselj	13. VII.	736'60	741'75	
	17. VII.	734'54	739'60	
Curih	13. VII.	1424'22	1431'29	
	17. VII.	1424'22	1431'29	
London	13. VII.	218'69	220'75	
	17. VII.	218'09	220'14	
New York	13. VII.	4322'52	4358'83	
	17. VII.	4311'81	4348'13	
Pariz	13. VII.	288'—	289'44	
	17. VII.	288'35	289'79	
Praga	13. VII.	180'47	181'58	
	17. VII.	180'61	181'72	

Efektno tržišče

Tendencja za državne papirje neizpremenjeno stalna

Tudi v tem tednu ni bilo nobenega prometa, niti v državnih, še manj pa v privatnih vrednostnih papirjih. V nasprotju s prejšnjimi borznimi tedni tokrat ni več notirala niti Trboveljska premogokopna družba, ki je še prejšnji teden beležila din 130'— v povpraševanju, brez blaga.

Notice državnih vrednosti so bile te:

7% inv. pos.	13. VII.	84'—	86'—
	17. VII.	82'50	83'50
8% Blair	13. VII.	84'—	85'—
	17. VII.	82'—	83'—
7% Blair	13. VII.	75'—	76'—
	17. VII.	73'—	74'—
7% Seligm.	13. VII.	85'50	86'50
	17. VII.	86'—	87'—
4% agr. obv.	13. VII.	48'—	50'—
	17. VII.	48'—	49'—
6% begluške	13. VII.	68'—	69'—
	17. VII.	68'—	69'—
25% voj. škoda	13. VII.	365'—	367'—
	17. VII.	362'—	363'—

Žitno tržišče

Tendencja še nadalje mirna

V tekočem borznem tednu je bilo na tukajšnji borzi prodano 7 in pol vagona pšenice, in sicer 5 vagonov nove, 2 in pol vagona pa stare, ter par vagonov koruze. — Cene so nekoliko valovile pri stari pšenici in koruzi. Nova pšenica je beležila od din 111'— do 113'—, večeraj pa tudi nova rž od din 101 do 102'— za 100 kg. Mlevski izdelki so notirali na bazi tečajev koncem prejšnjega tedna. Na novo beležijo tudi drobni pšenični otrobi.

Včeraj so bile na borznem sešanku dosežene te cene:

Koruz:	Žito:	din	din
zdrava, suha, rešetana, letine 1935, s kvalitno garancijo, franko vagon bačka in ban. postaja		103'—	104'—
zdrava, suha, rešetana, feo. vagon prekmurska postaja, plačljivo proti duplikatu		116'—	117'—
činkvantin sremški, zdrav, suh, rešetan, feo. vagon naklad. postaja		117'—	118'—
Pšenica:			
stara, bačka, 78 kg, 2%, promptna dob.		121'—	122'—
stara, banatska, 78 kg,			

	Din	Din
2%, promptna dob. nova, banatska, 79 kg, 2% primesi, brez doplačila za višjo težo	111'—	112'—
Oves:		
suh, zdrav, rešetan, feo. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	120'—	122'—
Ajda:		
zdrava, rešetana, siva, parieteta Ljubljana	130'—	135'—
Rž:		
nova, 72 kg, 2%, franko vagon baranjska postaja	101'—	102'—

Mlevski izdelki:

Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	205'—	210'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	205'—	210'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	185'—	190'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	165'—	170'—
Otrobi:		
pšenični, debeli, vegal, 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	105'—	110'—
pšenični, drobni, vegal, 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	85'—	88'—

Lesno tržišče

Tendencja še vedno neizpremenjeno mlačna

Z odlokom finančnega ministra se je s 15. t. m. ukinila naredba z dne 15. nov. 1935. Istočasno je bil razveljavljen tudi odlok od 23. oktobra 1935 o prepovedi finančnih in kreditnih operacij z Italijo. S tem so torej zloglasne sankcije napram Italiji definitivno odpravljene in plačilni promet iznova reguliran, s čimer je zopet dana možnost izvoza našega blaga v Italijo. Kakor pa je bilo pričakovati, težkoče in zapreke še davno ne bodo povsem odstranjene. — Italija se je kratkoma postavila na stališče, da je tudi v trgovini upoštevati predvsem one države, ki niso izvajale sankcij, v drugi vrsti nevtralne države in šele nazadnje one države, ki so se držale sankcij! Zbog tega je le malo upanja, da bi se naši trgovinski odnosi napram Italiji v kratkem izboljšali. Vse zavisí zopet od političnih momentov. Prosimo pa nujno vse naše merodajne faktorje, da zastavijo vse sile in takoj brez oklevanja skušajo doseči dobre zveze z Italijo. Zlasti naj se ne ozirajo na druge, ki so nas še vedno v resnih časih pustili na cedilu, ampak naj gledajo v prvi vrsti na naše lastne gospodarske interese! Kajti jasno je, da smo ravno

Trgovinski register

Vpisala se je naslednja tvrdka:

Gerkman Ludovik, tekstilna tovarna »Lava«, Laško. — Obratni predmet: Izdelava tekstilnih izdelkov na tvorniški način. Imetnik Ludovik Gerkman, posestnik in trgovec v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje. Prokura se je podelila za vse podjetje Francu Gerkmanu, posestniku v Laškem.

Vpisale so se naslednje izpremembe in dodatki:

Strojilna lesna in kemična industrija, d. d. v Polzeli. — V smislu sklepa občnega zbora se je glavna družba znižala od 1.250.000 din na 625.000 din in so se delnice prežigosale od 400 K na 50 dinarjev.

»Papirografija«, družba z o. z. v Ljubljani. Z notarskim zapisom se je izpremenila družabna pogodba v točki »10.«, odpadla pa je točka »16«.

»Posest«-Realiteta pisarna, dr. z o. z. v Ljubljani. Izbrise se poslovodja Martin Cesar, vpiše pa se nov poslovodja družabnik Ivan Jurca st., solastnik realiteta pisarne v Ljubljani.

Tovarna za ločenje dragih kovin, družba z o. z. v Ljubljani. Besedilo tvrdke odslej: Kovinska družba, družba z o. z. Sedež firme odslej: Savlje pri Ježici.

Vinoceft, tovarna vinskega in špiritovega kisa, družba z o. z. v Ljubljani. Izbrise se poslovodje Ivan Jelačin, Alojzij Lilleg in Andrej Šarabon.

Zvezna tiskarna, družba z o. z. v Ljubljani. Z notarskim zapisom sta se izpremenili točki »6.« in »7.« družbene pogodbe. Družba ima enega ali več poslovodij, ki jih izvoli občni zbor družabnikov ali pa postavijo družabniki po § 34. zakona o družbah z omejeno zavezo. Če je več poslovodij, zastopata družbo pa dva poslovodji kolektivno. — Izbrise se poslovodja Josip Štrukelj, vpišejo pa poslovodje: Vlahovič Vili, Strgar Rudolf, oba strojna stavca v Ljubljani in Karel Lavrenčič, strojnik v Ljubljani.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije, podružnica v Mariboru. Izbrise se dosedanjí zastopnik Ferdinand Berec, namestnik upravnika filijale Narodne banke v Mariboru.

Prekmurska banka, d. d. prej Muraszombati Takarékpénztár v Murski Soboti. Izbrise se dosedanjí član upravnega sveta Vogler Viktor, vpiše pa novoizvoljeni član Josip Kolmanko, posestnik v Večeslavcih.

Krajnik Lovrenc, Ptuj. Obratni predmet odslej: Trgovina z deželnimi pridelki na debelo in izvoz sadja.

Josip Suštersi, trgovina z vinom, Seničica. Zbog smrti lastnika Josipa Suštersi je upravičen podpisovati za tvrdko do prisojila, ki se bo izdalo v zapuščinski zadevi po lastniku firme, glavni dedič Peter Suštersi iz Seničice.

Aug. Löschnigg, trgovina z lesom in deželnimi pridelki, Sv. Lovrenc na Pohorju. Izbrise se vpis ženitne in obenem dedne pogodbe z dne 20. maja 1895 v korist Marije Lešnik (Löschnigg) rojene Kušnik.

Jugoslavenska »Metro«, topilna družba z o. z., Tezno pri Mariboru. Izpremenila se je točka »7.« družbene pogodbe. Družba ima enega ali več poslovodij, ki jih izvoli ali občni zbor ali pa imenujejo družabniki po § 34. zakona o družbah z omejeno zavezo. Izbrise se poslovodji Otmar Pe-

hani, ki je odstopil in Slavko Jeršan, vpiše pa se Franc Belič v Ljubljani, Rožna dolina.

Izbrisale so se naslednje tvrdke:

Gerkman Ludovik, tekstilna tovarna »Lava« v Laškem. Obratni predmet: izdelava in prodaja tekstilnih izdelkov na tovarniški način — zaradi razdružitve.

Ivan Gajšek, nast. Z. Tomšič, Ljubljana — zaradi opusta obrata.

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg, zaradi opusta obrata.

France Jakil, Ljubljana — zaradi opusta obrata.

J. Jane, Ljubljana, Wolfova ul., zaradi opusta obrata.

Ivan Čarman, Zgornja Siska — zaradi opusta obrata.

Stadtpotheke Gustav Trantveter v Ormožu — zaradi vpisa pri zbornici lekarnarjev v Beogradu.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

703 — Berlin: zastopniška tvrdka se zanima za rezan buk les.

Deželni pridelki:

704 — Hamburg: živalska krma (ribja moka);

705 — Berlin-Friedenau: gorčično in makovo seme;

706 — Barcelona: grahorica, suha povrtnina (zlasti fižol);

707 — Hamburg: oljate po gače.

Proizvodi sadjarstva:

708 — Berlin - Friedenau: vino za proizvodnjo kisa;

709 — St. Gallen: orehi;

710 — Praga: zastopniška tvrdka se zanima za vino.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

711 — New York: puh za odeje in blazine;

712 — Bodenbach (Čehoslovaška): posušena ovčja čreva;

713 — Hamburg: mezdrovina, kopita in parklji, živalska dlaka in druge podobne surovine;

714 — Lončon: konzervirane sardale v olju;

715 — Hamburg: perutnina;

716 — Budapešta: surove kože za rokavice;

717 — Gdansk: Predelana koža za obleke in surova svinjska koža.

Proizvodi rudarstva:

718 — Hrob na Čehoslovaškem: krom — ruda v kosih (10 tisoč do 15 tisoč kg);

719 — Tunis: baker;

720 — Dunaj: boksit in kavstični žgani magnezit.

Razno:

721 — Le Caire: poniklani krozniki iz bele pločevine ter posoda iz kamnine;

722 — Grenchen (Švica): glas-

beni instrumenti (zlasti ročne harmonike, bandoneon, harmoniji);

723 — Le Caire: ponuja se zastopnik za tekstilno stroko: bombažno blago, umetno svilo, platne, tkanine, nogavice, trikotažo, kratko blago;

724 — Santa Cruz de Tenerife (Kanarski otoki): zastopniška tvrdka se zanima za čokolado, kandirano sadje, milo, sveče, rastlinska vlakna, alkohol, superfosfate, amoniak, pohišstvo, surovo maslo, kondenzirano mleko, sir, konzerve, pismeni papir, ovojni papir, cigaretni papir, sladkor, fižol, pšenico, koruzo in moko;

725 — Tunis: modra galica in žganje z 12 do 70 odstotkov alkohola.

Opomba:

1. Grška tvrdka išče zastopnika v Jugoslaviji za prodajo njenih rožičev, mandeljnov in drugega grškega posušenega sadja.

2. Magdeburška tvrdka išče zastopnika v Jugoslaviji za prodajo njene zemlje za beljenje (Bleicherde) za rafinerije vegetabilnega in mineralnega olja.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali ciff pristanišča države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Kaj pravijo naši gospodarski ljudje*

Naročnik lista nam piše:

Potreben in umesten je bil Vaš članek, da je treba pri redukcijah uradništva najprej ugotoviti, v katerih uradih zastaja delo, ker je premalo uradništva, in v katerih nimajo uradniki in nameščenci prave zaposlitve, ker jih je v uradu preveč. Šele po tej ugotovitvi je mogoče govoriti o tem, kje so redukcije uradništva dopustne in

mogoče. Če pa se odredi od zgoraj kar linearno reduciranje uradništva, potem mora priti do najbolj nevarnih in škodljivih posledic. To se zlasti vidi, če pogledamo našo ljubljansko pošto.

V Ljubljani dobivamo pošto zelo pozno, kakor da bi živeli na deželi. Vzrok je v tem, ker je premalo poštinih raznašalcev, ker se ne nastavi dovolj ljudi. Kolikor je bilo v Ljubljani poštinih raznašalcev pred vojno, toliko jih je menda še danes, ko se je obseg Ljubljane silno povečal. Tudi še nismo nič slišali, da bi pošta povečala število poštinih raznašalcev sedaj, ko je bila ustanovljena Velika Ljubljana. Pač pa smo čitali, da na Viču že nekaj dni ne dobe pošte, ker je raznašalec zbolel!

Torej ne reducirati osebja tam, kjer ga je že premalo, temveč v centrali, kjer je dostikrat toliko nameščenec, da so drug drugemu napoti!

* V tej rubriki bomo redno objavljali vse krajše želje in mnenja naših gospodarskih ljudi, da s tem povečamo zanimanje za javna gospodarska vprašanja. Objavljali bomo njih mnenja brez ozira na to, če se z njimi popolnoma strinjamo ali ne. Seveda pa imajo gospodarski ljudje, ki bi bili nasprotnega mnenja, vsa možnost, da tudi odgovarjajo na ta izvajanja, če se ne bi z njimi strinjali.

Doma in po svetu

Vedno bolj privlačna dežela za filmska podjetja postaja Jugoslavija. Sedaj se pripravlja tudi francoska družba Ermoli, da bo posnela v okolici Mostarja film, ki se bo imenoval Tamara.

Družba »Zefir«, ki izdeluje znane peči v Novem Sadu, je povišala svojo delniško glavnico od 1 na poldrug milijon din.

Končala se je stavka delavcev pri družbi »Slavek« v Slav. Brodu, ker je družba zvišala delavcem mezde za 21 odstotkov, kolikor so zahtevali delavci.

Vavkati so začeli delavci v tvornici svile dr. Ristića v Novem Sadu, ker je tvornica znižala delavski mezde za akordno delo od 1:30 din na 1 — din na uro.

Na angleškega kralja Edvarda VIII. je bil po vojaški paradi poskušen atentat, a so atentatorja razorožili in prijeli še predno je mogel začeti streljati. Atentator je izjavil, da ni hotel streljati, temveč samo opozoriti na sebe, ker ga minister Simon ni hotel sprejeti. Kakor pa pišejo »Times«, je prišla policija na sled senzacionalni okolnosti, ki kaže, da ni bil dogodek nikakor tako nedolžen, kakor ga skuša opisati atentator.

V narodno socialistični Henleinovi sudetski nemški stranki na Čehoslovaškem je prišlo do razdora, ker so nekateri nastopili proti dr. Brandu, ki je bil zaupnik Henleina. Častno razsodišče, ki je bilo imenovano, je razsodilo proti dr. Brandu, a Henlein te razsode ne ni hotel priznati. Cela vrsta najuglednejših ljudi je zato izstopila iz stranke.

Anglija se vzmernja zaradi nemške politike predvsem iz naslednjih vzrokov: 1. zaradi neprestanega nemškega oboroževanja; 2. zaradi nemškega molka o sklenitvi zračnega dogovora; 3. zaradi nemško-italijanskih dogovorov; 4. zaradi negotovosti, če je sklenjena med Nemčijo in Japonsko tajna vojaška zveza; 5. zaradi verjetnosti, da bi Nemčija v primeru dovolitve prostega prehoda za ruske bojne ladje skozi Dardanele zahtevala povišanje med Anglijo in Nemčijo dogovorjenega razmerja med številom podmornic angleških in nemških od 100:45 na

100:100 in 6. zaradi nemške gospodarske in politične ekspanzije na Balkan.

V Gdanskem so nasprotja med narodnimi socialisti in nemškimi opozicijskimi strankami vedno ostrejša. Ker vodijo narodni socialisti zelo slabo gospodarsko politiko, je njihov položaj tudi vedno slabši in ni več izključeno, da bi pri prihodnjih volitvah mogli izgubiti večino. To je po trditvi nekaterih avstrijskih nemških listov baje tudi vzrok, da hočejo nar. socialisti izpremeniti sedanjo ustavo Gdanskega.

Posebno mesto kaznjencev name-rava zgraditi Mussolini v bližini Rima. Mesto bo seveda najmodernejše urejeno, da se bo mogel fašizem pred svetom pohvaliti, kako lepo skrbi celo za kaznjence in za svoje politične nasprotnike, ker bo v mestu tudi poseben oddelek za interniranje. Seveda pa bodo ostale še naprej v uporabi druge ječe, kjer pa se s kaznjenci postopa še čisto na srednjeveški način.

Člani romunske »Železne garde« so umorili svojega bivšega voditelja Stulesca, ker je zagrozil, da bo povedal, kdo je umoril predsednika vlade Duca.

Šef sovjetskega letalstva general Alksnis je v spremstvu 10 oficirjev priletel na velikem letalu na letališče v Gbeli na Čehoslovaškem, kjer je bil prisrčno sprejet.

Zidje v Palestini so ustanovili lastno milico, v katero se je vpisalo baje že 50.000 mož.

Med sovjetsko Rusijo in Japonsko so se začela pogajanja za do-ločitev mandžursko-ruske meje.

Trgovinska pogodba med sovjetsko Rusijo in U. S. A. je bila podaljšana za eno leto. Lani je trgovinski promet med obema državama presegel dogovorjeno vsoto 30 milijonov dolarjev za 7 milijonov.

O številnih aretacijah protifašistov v Italiji poroča socialistični »Populaire«. Samo v Milanu je bilo aretiranih nad 60 ljudi, v Rimu nad 10, med njimi tudi bivši poslanec Meroni. V Livornu pa je bilo aretiranih več ko 100 ljudi.

Silen potres je bil v državi Chile. V pristanišču Taltal se je podrla mestna hiša in okoli 100 drugih hiš. Mnogo ljudi je bilo ubitih.

Bolgarske mestece Banska je do tal pogorelo. Boje se, da je pod pogoriščem mnogo človeških žrtev.

V bližini Gdinje je padlo v morje poljsko vojaško letalo, v katerem so bili general Orlić-Dreszer, polkovnik Lopski in pilot Legevski. Vsi trije so bili takoj mrtvi. — V Rio de Janeiro pa sta trčili dve letali. Tudi tu je zahtevala nesreča troje smrtnih žrtev.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 19. julija: 8.00: Za dobro voljo in kratak čas (plošče) — 8.45: Čas, poročila — 9.00: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45: Verski govor (p. dr. R. Tominec) — 10.00: Koncert tamburaškega orkestra — 11.15: Prenos promenadnega koncerta godbe »Sloga« — 12.20: Čas, vreme, poročila — 12.20: Prenos promenadnega koncerta godbe »Sloga« — 13.00: Plošče po željah — 17.00: Kmetijski nasveti (g. Ludvik Puš) — 17.20: Narodne pesmi, pojo bežigradski fantje, vmes plošče — 18.30: Otroška ura (gđ. Manica Komanova) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: O splitskem gledališču — 19.50: Kmečke godbe (plošče) — 20.30: Večer Josipa Prochazke — 22.00: Čas, poročila, spored — 22.20: Pesmi za ples in zabavo, izvajata »Jožek in Ježek«.

Ponedeljek, dne 20. julija: 12.00: Operne predigre (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, spored — 13.15: Narodne in druge pesmi, poje kvartet sester Stritar — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Morje in sonce v naši poeziji — 19.50: Saksophon in ksilofon (plošče) — 20.10: Pravnica (Kmečka zaščita II. (g. Bidovec, sodnik) — 20.30: Vesela glasba — poje Drago Zagar (pri klav. prof. M. Lipovšek), vmes igra na harmoniko g. Stanko Avgust in plošče — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Magistrov šramel kvartet.

Torek, 21. julija: 12.00: Spomini na Johana Straussa (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Kri, zemlja in zgodovina — teme-lji narodnega čustvovanja (Fran Terseglav) — 19.50: Ruski cerkveni zbor iz Pariza — 20.00: Prenos z Dunaja: Anton Bruckner: VIII. simfonija. Izvajajo: Dunajski filharmoniki — 21.30: Harmonisti pojo (plošče) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Kvartet pihal.

Lastni izdelki!

Prvovrstna izdelava!

Srajce za gospode

v veliki izbiri v vseh številkah n. pr.: modne poplin in čefir z dvema ali z enim šport ovratnikom, trpežne turing, bele šifon, panama, svilene, oksford, spalne srajce, spodnje hlače barvaste in bele, triko majce, delavne plašče, kakor tudi vse modne potrebščine pri-poroča po konkurenčnih cenah tvrdka

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Moško perilo se izdeluje tudi po naročilu

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, več vrst žganja, moko ter deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudniško vodo

Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom

Telefon št. 2666 Ceniki na razpolago!